

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sunt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

În fața congresului național-bisericesc sârbesc.

Sibiu, 15/27 Sept. 1879.

I.

Cinci ani trecură deja de când fostul arhiepiscop și metropolit al nostru, părintele Procopiu Ivăcovicu trecu în calitate de patriarh la ierarhia sârbescă și de când coreligionarii nostri Sârbi nu li se mai dete ocaziune de-a se întruni în congres național-bisericesc, precum îi îndreptățește legea.

Era vorba încă în anul 1876, și mai apoi în cei următori, de convocarea aceluia congres, ceea ce însă — nu scim din ce cauze, din vina celor de sus sau celor de jos — nu se realiză; dar acum, astăzi însă se știe cu toată pozitivitatea, căci înseși organele oficiale, atât cele din Viena, cât și cele din Budapesta au anunțat-o; el este convocat și se va întruni în Carloviț, mâine duminică în 16/28 Sept. a. c.

Noi Români greco-orientali ne bucurăm, că coreligionarii nostri sârbi li se dă ocaziune de-a mai gusta eșarșii din viața particulară constituțională, ce le-a garantat legea, și de ași regula afacerile bisericesti și școlare în suprema corporațiune ierarhică autonomă a lor; cu atât mai vârtos ne bucurăm și noi de întrunirea acestei corporațiuni, pentru că avem și noi unele cestiuni controversate din actul de despărțire ierarhică, încă rămase pendent și așteptând cu durere finala lor complanare între reprezentanții congresului lor și reprezentanții resp. delegațiunea noastră congresuală.

Între acele cestiuni, sunt deosebită însemnătate dorințele și cererile de despărțire ale credincioșilor nostri români de prin acele comune mestecate, cari și astăzi tot mai stău sub jurisdicțiunea ierarhică sârbescă, adică unde sau încercările de până acum de despărțire prin învoială reciprocă amică n'au succes, din cauza pretensiunilor prea mari de una sau altă parte, sau unde înseși cererile de despărțire s'au înființat în cea târzie, ca să fie putut fi luate în considerațiune de către comisiunile ad hoc. Pentru care cereri deci, după regulile politice în privința lor, ar fi a se urma calea procesului civil înaintea forului delegat competent, un lucru de tot abnorm în biserica noastră, carele așa dar ar merita ca — de s'ar pute, să fie evitat, încercându-se o nouă complanare amică, ceea ce firesce, numai prin extraordinara bunăvoință a ambilor factori, și pe temeiul de nouă sacrificii din ambele părți ar avea rezultatul dorit.

De aceștiași categorie este și cestiunea monastirilor. Românii ce e drept au mers cu pretensiunea lor în această privință până la estremul minim, dechiarând încă dela 1865, că se mulțămesc a primi în cale amică — măcar numai două monastiri dela frații Sârbi sau proprie numai încă una, către cea una, a Bodrog-Hodoșului, ce în faptă o posedă eparchia Aradului, precum corifeii și mai vârtos episcopatul Sârbesc nu se învoiesc nici

la una, reclamând chiar și Bodrog-Hodoșul!

Frații Sârbi, cam 200 de mii de suflete la nr în Banat, au numai în Banat cinci naștiri și cu o filială; ear în Sirmin, Baci și Croația mai au încă vr'o 18; între cele din Banat, Bezdinul singur, prețuit materialmente după averea și venitul seu, ajunge îndoit mai mult, decât ambele pe cari le reclamă Românii; cătră aceasta este a se lua în considerațiune, că vre-un drept sau us eschisiv nu pot dovedi pozitiv nici în privința uneia; mai mult, că ei s'au convins prea amar, cumcă monastirile lor astăzi nu mai sunt refugiu, scutul și apărământul moralității și naționalității: cu toate acestea frații naștri se agită și irită în contra justei noastre pretensiuni printr'o ficțiune și frasă poetică, aceea, că — sunt „monumente străbune”, și prin urmare că „nu se pot înstrăina de bună voie!”

Vai de popoarele, cari cred ași pute asigura viața și stăpânirea prin ținerea morții la prejudețe! Seculul nostru este inamic de moarte prejudețelor, și frații Sârbi cu timpul, re-ucetând mai liber, mai cu sânge rece, se vor convinge, — dare-ar Dumnezeu să nu fie prea târziu pentru binele lor și al nostru, că — nici nu se lucră de „monumente străbune”, eschisiv sârbesci, nici de — „înstrăinarea acelor”, ci de un postulat de echitate și dreptate între frați, pentru binele comun. Chiar monumentele străbune nu se înstrăină, trecând ele dela frați la frați. Românii în simțul de frățietate, nu s'au putut decide, a implora întervenirea, justiția, forța străină în contra fraților. Acă stă cauza, și sinoadele noastre din Arad și Caransebeș bine au făcut, avisând pre delegațiunea noastră, a mai apela odată la simțul de dreptate și echitate a sororii națiuni și biserici din Carloviț.

(Va urma.)

Revista politică.

Sibiu, în 17 Septembrie.

Înainte de toate trebuie să dăm în vre-o câte-va cuvinte explicațiune telegramei dela Viena relativ la articolul al foiei „N. A. Ztg.” Articulul acesta dă, că Bismarck s'a dus la Viena ca să se convingă, ce aplecări amicabile către Germania și de ce statornicie sunt aceste în cercurile cele mai înalte din Viena. Împărțirile imprumutate din amândouă părțile garantează cea mai deplină mulțămire și constată, că amândouă împărțirile sunt de acord într-o păstrare a politicii pacifice și tot odată de-a și apără împrumutat interesele lor economice. Eată dar articolul despre care s'a dă a aflat cel mai simpatetic resnet în Austro-Ungaria. Dar cu toate asigurările unei foi cum este „W. Abendpost” despre simpatia generală, „P. Ll.” nu și cruță osteneala într'un articol de fond, în nrul de duminică, a atinge unele coarde care desmîțesc resnetul simpatie în o bună parte. „P. Ll.” știe să spună, că sunt factori în Austro-Ungaria, cari o ar vedă pe aceasta mai bucuroși într'o alianță cu Rusia și Franța, și că pen-

tru Bismarck a fost un ce de tot dureros, că unul dintr'acești factori, a lipsit din Viena tocmai în timpul vișitei sale. Situațiunea politice europene nu este mai clarificată nici după visita principelui Bismarck.

Fiind Bismarck în Viena a cerșet și pe bolnavul ambasador francez din Viena Teisserenc de Bort. Bismarck l'a asigurat pe acesta și printr'ensul Francia, că în Viena nu s'a plănuit nimica contra Francei. „Journal des Debats”, folosind incidentul acesta, dă o lecțiune și presei unguresci, care din parte și încă dă Francesilor asemenea asigurări. Foia franceză dă, că foile unguresci ar face mai bine să se gândească, că oare politica panslavistă, care a triumfat în Austro-Ungaria prin călătoria lui Bismarck, nu este cumva periculoasă pentru Ungaria. Dacă ar fi Francesii Maghiari le-ar insufla și lor întrevădere dela Viena mari îngrijiri. Dar fiindcă nu sunt, ei pot privi cu sânge rece la desvôltarea evenimentelor.

Secțiunile camerei din București au discutat deja proiectul guvernului de împământinirea Evreilor. Șapte secțiuni se dă că s'au pronunțat în favoarea proiectului și una contra. Și cele șapte și-au rezervat unele modifițiuni în listele propuse de guvern. După listele aceste ar fi a se da acum împământinirea la 1074 indiviți, împărțiți în cinci categorii.

Desbaterile în camera română,

asupra revizuirii art. VII în cestiunea Evreilor.

Înterupem de astădată șirul discursurilor din camera României în cestiunea Evreilor și dăm cetitorilor dela 10 Septembrie, care este memorabil din diverse puncte de vedere.

Maiorescu: Domnilor deputați! Îmi pare rău, că propunerea de amânare, ce avusesem onoarea să o fac înaintea d-voastre în ședința de Mercuri, n'a fost primită, ci a degenerat, în contra intențiunilor mele, într'o cestiune de încredere sau neîncredere în guvern. În asemenea situațiune, majoritatea guvernamentală a respins amânarea; regret însă pentru interesul cauzei, c'a respins-o. Vedeți pentru ce a rămas dar în discuțiune proiectul majorității delegaților, și dacă va ajunge la vot și va căde în urma votului, nu mai este cu puțință ca să fie readus sub aceeași formă în discuțiunea d-v.

Dacă însă va căde și proiectul guvernului, atunci cum stăm? Dacă ar fi cădut proiectul guvernului și celalalt venia simultan în aceeași zi la vot, atunci puteam cel puțin pe unul să l scăpăm după votul celui-lalt. Dar când ne este cu neputință a mai reveni la părerea majorității, ne putem afla în o situație în adevăr complicată. Dar vina nu este a noastră; ea vine dintr'o procedură parlamentară a majorității guvernamentale, și nu din intențiunea camerei întregi. De aceea regret încă odată că s'a înțemplat așa. Dar fiind că fără vina noastră s'a înțemplat așa, nu vă mirați, că chiar în lipsă de contradicțiuni și cu tactica majorității de-a păstra tăcerea, îmi iau libertatea de-a vorbi înaintea d-voastre și de-a vă arăta pentru ce primim, pentru ce manșinem și vom manșina proiectul majorității comi-

tetului de delegați. Cred că veți înțelege totde-odată, și mai ales, ca deputatul colegiului I al aceluia oraș, care a fost vechia capitală a Moldovei, a acelei părți a României ce este mai cu samă interesată la cestiunea de astăzi, să fie îndosebi dator ași spune cuvântul în numele alegătorilor sei și a orașului ce reprezintă.

Incep prin o declarare. După ce m'am înțeles cu colegii mei din partidul conservator, cu ei împreună și pentru dâșii am onoarea a vă spune aici: primim propunerea formulată de majoritatea comitetului delegaților, ca singura propunere, care este astăzi cu puțință, (aplaude) ca singura propunere, care corăspunde necesităților țării, ca singura propunere, despre care sperăm, că va găsi, prin argumentele ce i se vor da, înțelegere și sprigin chiar în Europa occidentală.

D-lor deputați, ași vădut în ședința din urmă, că s'au petrecut atâtea scene de un caracter foarte personal, și poate mulți din noi vor fi rămas cu impresiunea, că era mai bine ca unele sau altele din cuvintele duse să nu fi fost întrebuințate; însă emoțiunea aceasta, dacă voiiți, personală, care căștigase pe atâția dintre noi, era foarte naturală în cazul de față. Căci cestiunea ministerială în acest moment este nu o cestiune personală, ci o cestiune importantă pentru chiar rezolvarea lucrului în sine, pentru chiar linișcirea spiritelor în țară. Nu într-o cât este persoana d-voastră în joc, d-lor miniștri, ci într-o cât guvernul, ori-care ar fi el, trebuie în împregiurarea de față să prezente țării garanția de corectitudine și de tărie consecuentă, într-o atât s'a preocupat țara și ne preocupăm noi de compunerea cabinetului d-voastre.

Căci vedeți, d-lor deputați; în ori-ce mod se va rezolva acum, ca revizuire constituțională vorbind, cestiunea aceasta, ea însăși nu este terminată, ci va trebui, în ori-ce cas, să urmeze o importantă lucrare administrativă și legislativă, ca să continue această organizare mai departe. Și întrebarea țării este legitimă: în ale cui mâni este încredințată operațiunea administrativă a primirei Israelitilor în cetățenia română? Când s'a vădut formarea ministerului dela 11 Iulie și după programul, pe care l-au declarat d-lor atunci în adresa către M. S. Domnitoriul franc și leal; când s'a vădut scris în acest program, că se depărtează ori ce idee de categorii, țara s'a linișcit și ași vădut, că a așteptat, dacă nu cu încredere, cel puțin cu răbdare, calea mai departe de o veți urma în realizarea programului d-v. Când însă d. ministru de interne, care la 11 Iulie a scris franc și leal, „depărtez ori ce idee de categorii”, vine la 7 Septembrie în cameră și ne spune: „Am fost dela 1864 totdeauna pentru categorii, sunt și astăzi pentru categorii” (aplaude), atunci d-lor, cum să nu se turbure țara! atunci involuntar se întrebă oamenii ce se ascunde aci? Căci lămurit nu este lucru, când o declarațiune solemnă vine și isbesce în cap cealaltă declarațiune tot așa de solemnă, și aceasta în interval de câteva săptămâni.

D-lor, fiindcă s'a aruncat din partea d-lui ministru al cultelor și instrucțiunii publice cuvântul de patriotism, că ar fi adică nepatriotic de-a releva asemenea contradicțiuni vă întreb: să fie oare nepatriotic de-a le releva și să fie patriotic de-a le comite? Noi vom o declarațiune francă și lămurită. Ce voiiți d-v.? Și vim rugăm, în ori-ce

cas, un lucru: nu voiți într-o zi una și într-altă zi alta; căci aceste voințe schimbătoare produc neliniscia, de care este cuprinsă țara. D-le ministru de interne permiteți-mi a spune că, pelângă raporturile d-v. prefectoriale, scim și noi deputații, scim care este spiritul țerei; ne-am pus și noi în relațiuni repeșite cu alegătorii noștri și suntem dar în drept a vă spune: e neliniscită țara de șovăirile d-voastre; e neliniscită de întunecul, în care o lăsați asupra unui program cert și clar al d-voastre.

Da, d-lor deputați, de contradicere trebuie acuzat d. ministru de interne, însă acuzând, să fim drepiți și să nu uităm circumstanțele atenuante.

Lipsa de consecvență a cabinetului vine, în parte, din necesitatea timpurilor în cari ne aflăm. Înțeleg că d. ministru de interne și ceilalți colegi ai sei, cari la 11 Iulie, diceau: „Nici un fel de categorii”, — astăzi, la 10 Septembrie, în fața a nu știu căror alte științe ce a primit din străinătate, să stea la îndoială asupra aceluia program: înțeleg; — însă, dacă omenește sunt de înțeleși, și dacă nu trebuie pus la îndoială înaltul d-lor patriotism, nu rămâne mai puțin adevărat, că se nasc îndoieli asupra conducerii afacerilor din partea d-lor, și că nehotărârea d-lor a adus neliniscia țării.

Dacă aceste șovăiri de programe diferite ar lipsi, și o parte din greutatea situațiunii ar lipsi. Și fiind că cuvintele cari le dăcem aci se aud de coroană și se cetesc de străinătate, țin de datoria mea a dice: nu este cestiune personală, nu este cestiune de partid, din care provine puțină încredere ce o are o mare parte a Camerii în guvernul actual; ci este numai ecoul marelui îndoieli ce domnesc în țară asupra liniei de conduită și asupra planurilor guvernului actual.

Mai este o cestiune, d-lor, ce trebuie să o ating prealabil, înainte de-a intra în fond. Pozițiunea noastră, a celor ce nu urmăm cu orice preț părerea guvernului, se învâluie din partea organelor de publicitate inspirate de guvern într-o atmosferă așa de întunecoasă, încât trebuie mai întâi de toate să căutăm a împrăscia acea atmosferă artificială spre a pune lucrurile în adevărata lor lumină, și apoi să discutăm. Astfel am vădit jurnalul „Românul” revenind în numărul din urmă earăși la cele ce a ținut cu câte-va numere mai înainte, și afirmând din nou, că intențiunea partidului conservator care, după cum veți vedea, vine și susține franc și leal, opiniunea majorității delegaților, este de a-și ascunde părerea sa în această cestiune, pentru ca se vină la putere și, cu ajutorul alianței israelite să dea mai mult decât voiesce chiar guvernul de astăzi. Este o calomnie, aceasta, o țin astăzi precum am ținut-o în rândul trecut.

Când partidul conservator vine și vă spune clar, că este pentru părerea majorității comitetului delegaților, și că aceasta este singura părere ce o va susține, sunt în drept a respinge cu indignațiune orice înșinuare în sensul contrar. (Aplause). Și „Pressa...” nu știu dacă mă exprim bine când țin, că este un organ apropiat de dl ministru de externe, Boerescu, susține sistematic înțepit cu atâta lealitate de „Românul” și dice: Faimoasa petițiune dela Iași, pe care au subscris-o conservatorii, a vorbit de emanciparea Evreilor, conservatorii pe atunci voiau să dea drepturi Evreilor. Bine făcea, adăogă „Pressa”, însă din acei cari au subscris petițiunea unul singur este, d. P. Carp, care astăzi are stofta unui viitor om de stat, căci își manține părerea. (Ilaritate).

D. P. P. Carp. Declar, că n'am subscris petițiunea dela Iași.

D. T. Maiorescu. Petițiunea dela Iași o am aci; vedeți-o: nu există într-însa nici un singur cuvânt despre Evrei sau despre emanciparea ori împăcimențarea lor. Aceasta este întâi. Al doilea: între acei cari au subscris petițiunea, d. P. P. Carp nu există (ilaritate).

Înțeleg să nu vă ocupați de loc de atitudine noastră: dar ocupându-vă, nu înțeleg să o falsificați și să o prezentați țării așa cum n'a fost niciodată. Ce accente să

mai găsec, d-lor pentru a stigmatiza nenorocita deprindere a unei părți din ținările noastre, de-a hrăni pe cetitorii lor cu neadevăruri asupra adversarilor lor momentani. Lăsați-ne odată să spunem ceea ce în adevăr am spus și veți găsi destule elemente spre a ne combate. Dar nu ne atribuiți lucruri, ce nu le-am gândit, căci aceasta este o procedură nedemnă de situațiunea de față și chiar periculoasă. (Aplause).

Dacă d-voastră căutați a ne discredită pe fie-care dintre noi individual, prin asemenea inexactități, atunci discreditați țara și cui aduceți foloase? Nu mai puțin a-și crede că și limbajul ministrilor în cameră ar trebui să fie mai moderat față cu proiectul majorității delegaților. După cuvântul de înțelegi personale, vine acum cuvântul de sfidare a Europei, ce n'l aruncă d. Cogălnicean. Dar dacă va triumfa părerea țării, cum rămân cuvintele acelora, cari țin că e o sfidare a Europei în aceasta? Eu am conștiința, că vorbind așa, cum voi vorbi în susținerea proiectului majorității, nu sfidez pe nimeni și mai cum samă pe Europa, dela care 'mi-am primit prima mea educațiune și cultură, și ale cărei idei le știu în acord cu ceea ce voi avea onoare să țin acum.

Așa dar, d-lor, silit de împregiurări, voi intra în fine acum în discuțiunea proiectului ce ne ocupă.

D-lor, e vorba de revisuirea art. 7 din constituțiune.

Am auzit pe cel dintâi orator care a luat cuvântul în această cestiune, ținând că ar fi mai bine să nu se facă de loc revisuirea.

Înțeleg și fie-care din d-v. înțeleg simțământul de susceptibilitate națională, care a dictat propunerea de nerevisuire, și sunt chiar convins că și d-v., cari sunteți pe banca ministerială, dacă ați pută acăpa situațiunea, fără ca să revisuiți acum art. 7, ați părăsi pentru moment ori ce idee de revisuire.

Prin urmare, asupra sentimentului de a nu se face revisuire, asupra acestui sentiment, nu mai poate fi discuțiune, pentru că nu este unul dintre noi care să n'l înțeleagă, și fie-care Român ar dori ca să se facă această revisuire mai bine atunci, când am pută-o face prin liberă voința noastră, ear nu acum, sub impunerea altora.

Cu toate aceste d-lor, fiind-că acum nu este vorba de simțibilitatea noastră ci este vorba de politică rece îmi veți da voie să intru în espunerea argumentelor, — care politicește vorbind — ne silesc a primi idea de revisuire a articolului 7 din constituțiunea noastră, revisuire cerută de art. 44 al tratatului dela Berlin.

Să ne amintim puțin trecutul nostru politic.

Renașterea noastră politică sub forma de stat modern, îmi pot permite a o data dela anul 1858, adică dela punerea în aplicare a convențiunii dela Paris.

Vă aduceți aminte ce s'a petrecut pe atunci. În tratatul dela Paris dela 1856 între altele se dicea, că se va face o convențiune ulterioară, care va regula pozițiunea noastră, și după cum știți, pentru încheierea acestei convențiuni, puterile garante au trimis comisari extraordinari și speciali, cari să studieze aspirațiunile și adevărata voință a țerei asupra organizațiunii sale politice și administrative.

În fața acestor comisari trimiși de puterile străine, ce am făcut noi, țara? Oare am ținut noi atunci: nu vă primim, pentru că țara voiesce singură să-și pună norma dreptului seu public și să-și așeze ea singură fundamentul seu politic? Nu! noi n'am declarat așa, ci am ales Divanurile ad-hoc, care au formulat dorințele țerei, dintre cari unele apoi s'au pus în convențiunea dela Paris, și astfel s'a așezat fundamentul organizațiunii politice a principatelor-Unite.

Această primire din partea noastră de a ni se așterne, prin o convenție a puterilor garante, bazele existenței noastre politice ca stat european, a fost espres formulată prin memorandumul esplicativ la decisiunea divanului ad-hoc al Valachiei din 9 Octombrie 1857.

Și pentruca să vedeți ce anume se țin-

cea atunci, îmi veți permite să vă citez un singur pasagiu caracteristic din acel memorandum.

Citarea o fac din culegerea de acte asupra cestiunii orientale (vol. 3 pag. 144) întocmită de d. de Iasmund, despre carele cetiam în ținările germane, că era designat de imperiul german ca ministru-resident al seu la București.

Citând însă, sunt silit a retrăduce din nemțesce în românește:

„Noi Români, adănc pătunși de intențiunile generoase și înțelepte ale puterilor garante, suntem nerăbdători de-a primi din mâinile lor botezul noii noastre existențe politice.”

Aceasta este spiritul, în care a lucrat divanul ad hoc al Valachiei. Eată acum și declararea formală a divanului ad hoc din Moldova, în ședința sa dela 19 Octombrie 1857:

„Divanul ad hoc pășind pe calea care 'i este deschisă prin tratatul dela Paris, adănc de-a arăta dorințele țerei înaintea lui Dău și a oamenilor, declară etc.”. Urmează apoi cunoscutele cinci puncturi: 1) respectarea capitulațiilor, 2) unirea, 3) principiile străine ereditare, 4) neutralitatea, 5) constituționalismul.

Vă să țină, dorințele noastre le-am espriat Europei, și 'i-am recunoscut noi înșine competența de-a legifera pentru noi întru cele din afară.

Să urmăim acum situațiunea noastră față cu Europa mai departe. Comisarii de atunci, trimiși de Europa ca să aște dorințele noastre, întreabă prin o adresă oficială din 10 Noembrie 1857, pe președintele divanului din București: Dar asupra reorganisirii interne ce dorințe aveți? Și atunci divanul ad hoc din București, în urma propunerii principelui Dimitrie Ghica, ia aceea rezoluțiune memorabilă din Decembrie 1857, în care se dice: „Dorințele generale au fost acele ce s'au espus puterilor; altă dorință pentru reorganizarea internă nu avem față cu puterile străine și nu putem să le espriăm! Căci reorganizarea internă trebuie să se facă prin chiar adunările legislative ale noastre.” (Aplause).

Astfel s'a pus din capul locului aceea linie de demarcațiune bine definită: În ceea ce privește dreptul public internațional, Europa să ne reguleze; ear întru ceea ce privește dreptul nostru public intern, față cu noi înșine, nu putem primi ca Europa să intervie. Am primit ca Europa să sancționeze capitulațiunile noastre față cu Turcia; am voit ca să ne dea unirea și principiul unei constituțiuni; am cerut ca să ne dea dreptul de-a avea un principe străin ereditar, precum și garantarea neutralității; dar când a fost vorba de organizarea noastră internă, atunci divanul ad hoc a răspuns, că nu primesc intervenirea străină și drept a făcut că n'a primit-o (aplaude).

Ce s'a întâmplat de această decisiune? A venit conferența dela Paris și, la 7/19 August 1858, ne-a dat aceea convențiune care a regulat viața noastră politică.

D-lor, România în primul moment a primit convențiunea cu fundament al noului stat, deși nu ne fuseseră acordate toate cerințele noastre, nici măcar unirea definitivă. Totuși s'a primit convențiunea, căci s'a introdus comisia centrală și s'a început să se facă lucrările în sensul convențiunii. Însă prin faptul patriotic și înțelept al alegerii principelui Cuza în amândouă țările, am realizat noi înșine unirea de fapt. La acest fapt a contribuit mult elocuența unui tiner deputat de atunci, a actualului ministru de externe, d. Vasile Boerescu. Pe această cale țara a mers cu pași siguri mai departe, mergând în sensul convențiunii, unde era în competența ei, și mergând în contra convențiunii, unde ne atinge integritatea noastră internă.

Principele Cuza a lucrat cu multă prudență, când a început să înlăture una după alta acele dispozițiuni ale convențiunii, cari nu erau conforme cu linia limitativă între dreptul public și organizarea internă, a desființat comisia centrală, a făcut unirea, introducând un singur ministru, a secularizat monăstirile închinăte și a făcut în sfârșit foarte bine, când la 2 Maiu 1864 a introdus „Statutul” în modul cum 'l-a introdus.

D-lor, fiindcă s'au vorbit atât de mult de „lovitura de stat” dela 2 Maiu 1864, dați-mi voie a nu înțelege aplicarea acestui cuvânt în sensul cum se face. Căci ce s'au lovit la 2 Maiu 1864? S'a lovit o constituțiune lucrată de noi? S'a lovit o organizare ce înșasi țara 'și-ar fi dat-o în libera ei voință?

Nimic din toate aceste! S'au lovit numai nise dispozițiuni înscrise de pe masa verde a diplomației străine, și cari n'ar fi trebuit să intre în dreptul public intern al nostru. Bine a făcut principele Cuza când, înlăturând o parte din aceea operă străină, a păstrat dintr-însa numai acele articule, cari se raportau la relațiunile noastre externe cu Europa, afirmându-ne autonomia, în privința administrațiunii noastre interne.

Actualul d. ministru de interne a esitat mai pe urmă mult asupra faptului dela 2 Maiu, și era un timp, când ar fi dorit să se facă uitat. Îmi pare bine că astăzi a revenit la adevăratele sentimente și revindecă pentru sine partea de merit, ce i se cuvine în acest fapt memorabil. Însă cum țin eu, la 2 Maiu 1864 nu am rupt relațiunile stabilite cu Europa. Vedeți ce se dice cu ocaziunea reu numitei lovituri de stat dela 1864. Statutul dezvoltător convențiunii din 7 August 1858, promulgat la 2 Iulie 1864, dice:

„Convențiunea încheiată la Paris în 7/19 August 1858, între curtea suverană și între puterile garante autonomiei principatelor unite, este și rămâne legea fundamentală a României.

„Însă îndoita alegere din 5 și 24 Ianuarie 1859, sêvșirea unirei și desființarea comisiei centrale, făcând inaplicabile mai multe articule esențiale din convențiune, atât pentru îndeplinirea acestora, cât și pentru reasezarea echilibrului între puterile statului, ca act adițional al convențiunii întră de astăzi în putere următorul statut...”

Și apoi: Modificațiuni îndeplinite de statutului:

În preambulul statutului: „Principatele unite pot în viitor a schimba legile care privesc administrațiunea lor din lăuntru, cu concursul legal al tuturor puterilor stabilite și fără nici o intervențiune; se înțelege, că această facultate nu se poate întinde la legăturile, cari unesc principatele cu imperiul otoman, nici la tractatele dintre înalta Poartă și celelalte puteri, cari sunt și rămân obligatoare pentru aceste principate.”

Se poate ceva mai clar, decât deosebirea aci stabilită între ceea ce este drept public internațional și ceea ce este dreptul nostru intern, unde nimeni nu are să se amestece?

Aci este una din părțile însemnate ale actului dela 2 Maiu 1864. Vine apoi codul civil aplicat de-abia dela Decembrie 1865 și regulează pentru prima oară drepturile politice ale Israelitilor, căci legea comunală din 1864 vorbea numai de drepturi comunale, care nu sunt totdeauna drepturi politice în sensul strâns al cuvântului, adică drepturi de participare la puterea legislativă, executivă și judecătorească a statului.

Convențiunea dela Paris din 1858, în aceea parte care ne rămânea bine aplicabilă dice la art 46; „Moldoveni și Valahi de orice rit creștin, se vor bucura de o potrivă de drepturile politice. Esercițiul acestor drepturi se va pută întinde și la celelalte culte.” Prin ce?... „prin dispozițiuni legislative.”

Convențiunea doarece întinderea drepturilor politice și la Evrei ca principiu. Însă ea dice: modul aplicării acestui principiu se va face prin dispozițiuni legislative interne ale țerei. Nu admite Europa, că ete de atribuțiunile ei, de-a ne fisa timpul și modul întinderii drepturilor politice la Evrei. Codul civil dela 1865 vine și aplică acest principiu, și prin art. 16 dă Evreilor puțința, de-a dobândi naturalizarea individuală — ca ori-ce alt străin — cerându-o camelei, fără a beneficia însă de art. 8.

Cine scie ce s'a petrecut între culise cu acest articol, scie că a fost în deosebi foarte favorabil primit de ambasadorii dela Constantinopol al puterilor; scie că neuitatul Costache Negri, agentul prințului Cuza la Constantinopol ne seria, că art. acesta poate împăca pe puteri cu actele noastre de independență, arătându-le că, dacă în unele

nerăm peste convenția dela Paris, în altele i aplicăm spiritul ei. Așa dar, art. 16 din codul civil dela 1865 consfințește și aplică art. 46 al convenției dela Paris în privința Israelitilor. Vine anul 1866. La 66, — și astăzi nu este timpul a ne întreba cine e vinovat de emoțiunea produsă, al cărei rezultat a fost art. 7, — la 66, s'a introdus în constituțiunea dela 1 Iulie, art. 7 ca o restricțiune din cauză religioasă. Art. 46 din convențiunea dela Paris ne lasă la dispozițiunea noastră legislativă cum să punem în practică acordarea drepturilor politice ale Evreilor; însă ne arată ca direcțiune în viitor, ca să le dăm vre-o dată. Codul civil din 1865 le și dăse prin naturalizare individuală. Vine acum art. 7 din constituțiunea dela 1866 și le ia înapoi, și astfel lovește direct în spiritul art. 46 al convențiunei. Răul l-a făcut dar art. 7 al convențiunei care ne-a atras actuala revenire a Europei asupra cestiunei Evreilor la noi. De explicat se poate explica ceea ce s'a întâmplat atunci.

Nu uitați, d-lor, că în acel moment era primit în mijlocul nostru principele străin sub forma ereditară; și, deși prin aceasta se îndeplinea o dorință de mult formulată, însă în țară era accentuată atunci temerea, ca nu cumva viitorul principe străin să aducă și multe elemente străine în țară. Și dar prin o reacțiune naturală, trebuie să ne explicăm multe dispozițiuni prohibitive din constituțiune cari poate că nu ar fi fost formulate, dacă această temere nu ar fi existat. Din norocire temerea aceasta a fost esagerată și lucru știut de toți este, că numai străin nu a rămas principele nostru de această țară. Dar din acea temere s'a născut poate art. 7 ca și art. 3 al constituțiunei noastre.

(Va urma).

Raport

despre adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului ținută în Făget în 26, 27 August (7. 8. Septemvrie) 1879.

În 25 August (6 Septemvrie) la 9 oare dimineața toți participanții, cari au călătorit pe calea ferată conform programei — s'au întrunit la gara din Lugos, unde fură întâmpinați din partea dlui Ioan Demeter, condeșul judeului cercual administrativ de-acolo și de unde cu trăsurile puse la dispozițiune din partea domnilor judei cercuali ai cercului Lugos Sivoș Lajoș și cercului Bega Iuliu Pascu au continuat călătoria până la Făget. Era interesant a vedea șirul lung al trăsurilor și mai cu samă pre învățătorii noștri, cari de astădată din bună voia dlor judei cercuali mai susnumiți și mai cu samă a dlui Iuliu Pascu, în parte au călătorit nu dascălesce ci domnesce, adică: în căruță. Ajungând în Făget participanții în frunte cu domnul lor președinte Stefan Antonescu, care era însoțit pe trăsura de cumnatul său, prea onoratul domn protopresbiter din Șiria din diecesa Aradului Georgiu Vasileviciu și de notarul Reuniunii Ioane Marcu, tură primii de comitetul arangiator de acolo și conduși la cortelele destinate.

La 5 oare după amiaza după ce președintele cu notarul Reuniunii a înșinat judeului cercual administrativ din Făget precum și conștientului protopresbiter și mandatarului episcopesc Filaret Musta protosincol și profesor de teologie în Caransebeș, că Reuniunea învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului e adunată pentru ținerea adunării generale, participanții conform programei — s'au întrunit în conferință generală premergătoare în care au combinat persoanele alegând de notari ad-hoc pentru adunarea generală și de membrii în comisiunile statorite. În acea conferință s'a mai constatat lipsa și datorința de a da din sinul adunării generale o telegramă de felicitare și recunoștință prea sântiei sale părintelui Episcop Ioan Popasu din Caranse-

beș, ca la supremul Inspector scolar și prim membru fondator al Reuniunii precum și oportunitatea de a da una telegramă salutătoare ministrului de culte din Budapesta, cari telegrame s'au și primit în principiu de întreaga conferință — Și cu aceasta s'a încheiat conferința anuciându-se din partea președintelui, cumcă mâne și în corpore se va merge și participa la celebrarea sântei mise și a chemării duhului sânt, după care apoi se va deschide adunarea și anume:

Sedința I.

26 August (7 Septemvrie)

La 9 oare dimineața toți participanții s'au întrunit în biserica română gr. or. din Făget asistând la celebrarea sântei liturghii și a chemării duhului sânt pontificate de Rdss. Domn protosincol Filaret Musta mandatar episcopesc, de prea on. domn protopresbiter al Făgetului Atanasiu Ioanoviciu, de prea on. domn protopresbiter al Siriei Georgiu Vasileviciu și de domnii preoți Demetriu Iosof și Nicolau Popoviciu. După sânta liturghie la care ceremoniile s'au executat de un cor compus din învățătorii din protopresbiteratul Făgetului, la 11 oare — conform programei — sau deschis adunarea generală de către președintele Reuniunii Stefan Antonescu prin o cuvântare foarte acomodată, în care a accentuat între altele și aceea îmbucurătoare împregiurare, că Reuniunea învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului care mai nainte de asta cu vre-o 5—6 ani prin conducere rea*) se află pe țărmul ruinei și a peririi, prin unii dibaci luptători de atunci cari n'au lăsat se fie aruncată cu totul în abis, a ajuns a se desvolta și a lua direcțiunea cea adevărată și conducătoare la scopul ei încât se poate afirma, că aceasta Reuniune spriginită prin activitate serioasă de către membrii ei și inteligența noastră are se devină un însemnat factor pentru prosperarea scoalelor și învățământului poporal din diecesă. După deschiderea adunării se aleg de notari ad-hoc: învățătorii Demetriu Gaspar și Vasiliu Nicorescu designându-se de notar conducător notarul ordinar Ioan Marcu. Urmează apoi salutațiunile înșinate la presidiu în următoarea ordine:

a) Domnul învățător din Făget Antoniu Musteș salută adunarea în numele comunei politice și bisericesci gr. or. din Făget prin o cuvântare acomodată.

b) Domnul preot și asesor consistorial din Bujor prin o cuvântare mai lungă dar științifică și foarte frumoasă care a făcut onoare clerului nostru gr. or. a salutat adunarea în numele preoției tractuale.

c) D. învățător din Bujor Ioan Constantinoviciu ca președinte al des-părțământului Reuniunii Făget de asemenea prin o cuvântare științifică a salutat adunarea în numele despărțământului său.

După aceste salutațiuni se cetesce actul Preșanției Sale părintelui nostru episcop Ioan Popasu, prin care în calitate de inspector suprem al scoalelor confesionale din diecesa sa, a delegat la adunarea generală prezentă pre Preacuviosul părinte protosincol Filaret Musta. De asemenea se cetesce scrisoarea comitetului suprem al comitatului Caraș Ujfallusy, prin care a încunoscuit pre presidiul reuniunii, că dinpreună cu vice-comitele seu va participa la adunarea generală, de cum-va nu'l vor împedeca afaceri oficiale. Tot așa se cetesce o telegramă din partea președintelui reu-

*) Aci vorbitorul înțelege de bună samă pre fostul președinte Vasiliu Niculescu, învățătoriu în Lugos, care nici până astăzi n'au predat actele reuniunii de pe timpul său, spre păstrare în arhivă. De ce? Răspundă jurnalele de pe acel timp, în cari se vede cauza.

Nota repor. I. Marcu.

niunii învățătorilor Germani din Ungaria de sud Karl Schäffer învățător, în Timișoara, care în numele reuniunii sale, salută adunarea.

Mai departe se cetesce tot prin notarul conducător.

1. Raportul general despre activitatea presidiului și al comitetului din anul administrativ 1878/9 care cuprinde mai mult material și fiind împărțit în patru secțiuni și anume:

I. Efectuirea decisiunilor adunării generale din anul ultim trecut.

II. Activitatea presidiului în privința stării a) organizatoare b) spirituale c) materiale ale reuniunii.

III. Activitatea despărțământelor.

IV. Propuneri.

Estrag din acela următoarele date mai importante:

a) Proiectul de modificarea statutelor se asceaptă în toată ziua dela înaltul regim.

b) Reuniunea are 302 de membrii.

c) Reuniunea are 10 despărțăminte organizate, cu președinte cu notar, bibliotecar și cassariu, și două neorganizate.

d) Reuniunea are o bibliotecă centrală cu 120 de opuri.

e) Acte la esibit au încurs în anul adm. 1878/9 212 din cari sau desărcinat 192; 20 dăraze s'au desărcinat adunării generale spre competența pertractare, ear 3 dăraze sunt nedesărcinate.

f) Dintre despărțăminte mai active au fost desp. Oraviții și al Ciacovei.

g) Președintele a făcut propunerea în raport, ca adun. gen. să dispună a se face un regulament pentru afacerile interne ale reuniunii.

2. Raportul cassarului din care se vede, că starea și averea financiară a reuniunii cu finea lui Iunie a. c. se sue la 6080 fl. 90 cr.

3. Raportul bibliotecarului, din care se vede că averea bibliotecii prețuită în bani ar fi 230 fl. 13 cr., apoi se aleg comisiunile a) pentru examinarea raportului comitetului și propuneri, b) pentru examinarea raportului cassarului și compunerea bugetului pre anul viitor 1879/80 c) pentru examinarea actelor relegate a adunării generale.

După aceea se votează următoarele două telegrame spre espedare și anume a) Ilustrisimul d. Ioan Papasu, episcop, Caransebeș. Adunarea generală a reuniunii române gr. or. cu profunda stimă saluta pre întemeietorul și protectorul ei, în persoana Ilustrității Tale recomandând interesele ei ponderoase înaltei îngrijiri părintesci.

b) Înaltul ministeriu de culte și de instrucțiune în Budapesta.

Adunarea generală a reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului vă felicitază pre Escelența Voastră.

Eiind timpul înaintat ședința se încheie, anuciându-se cea următoare pe după amiaza la 4 oare.

(Va urma.)

Varietăți.

*(Denumire). Maj. Sa a denumit pe Bar. Bela Orczy ministru lângă persoana Sa.

*(S'au întărit) statutele reuniunii pentru înfrumșetarea Sibiiului.

*(Tușnad). În acesta loc de scaldă au fost în est an 1290 oaspeți stabili, afară de turiști.

*(Emigrațiunea din Bănat) Pe lângă „Temeșv. Ztg“. mai aduc și ale diare maghiare, scirea, că poporațiunea bănătană ar fi început a emigra. Așa i se scrie diarului „Egyetértés“ din Times Butyin: „Poporațiunea cea mai seracă din comitatul Temeșului părăsesce patria sa spre a emigra în Serbia și Bosnia, unde sermanii oameni sperează a afla un Eldorado. În toate satele se afla câți-va

cărturari, cari îndeamnă pe popor se emigreze? Li îmbată pe oameni cu aceea că ocolo li se vor da pământuri de arat, locuințe semănță de semănat sare s. a. Și așa, găsesc mulți, cari se părăsesc vatra strămoșască. Încă nici astăzi — cu părere de reu trebuie să o spunem, — nu avem încă date sigure despre cea ce se petrece între poporațiunea din Bănat și prin urmare nu scim până încât se dăm creșământ notițelor răspândite prin diarele maghiare. Diarul „Românul“ reproducând din „Gaz. Transil.“ notiță cu privire la cestiunea emigrării Bănățenilor scrie: „Și noi am dorit se aflăm ceva mai pozitiv despre pretinsa intențiune a Bănățenilor de a emigra în Dobrogea, căci până acum nu scim nimic afară numai de ceea-ce cetirăm mai în zilele trecute în „Familia“ din Pesta unde se dicea, că mulți locuitori ajungând la sapă de lemn, ar avé de gând se emigreze în Bosnia. E drept că pentru cauza națională ar fi mai bine, dacă nici un Român nu și-ar părăsi pământul seu străbun și cu atât mai puțin Românii din aceste părți, unde ei formează o poporațiune compactă; însă dacă Bănățenii trebuie cu ori ce preț să emigreze apoi credem că și pentru dênșii și pentru noie mai bine ca în loc de a se aședa în Bosnia se colonizeze Dobrogea. Atragem atențiunea inteligenței române bănățene asupra cosiliului acestuia, cel dă organul liberal Bănățenilor români, cari sânt siliți a emigra.“ „Tel.“

*(Scolastic din Dobrogea). După lămuririle date de „Steaua Dobrogei“ în județul Constanța, sânt 37 scoale rurale de băeți și fete, cu 1500—1700 elevi și eleve și 270 în scoalele urbane. În județul Tulcea sânt 44 scoale cu 1462 elevi și eleve.

*(Prinderea lui Cetevay o). Lordului Gifford spre a căpăta o călăuză până unde se află regele Cetevay o, îi dădu în gând o șiretenie în ziua de 27 August. Recunoscând că regele petrecuse noaptea din ajun tocmai în Kraalul în care intraseră Englesii acum de se scotociră locurile de prin pregiur, unde fură găsiți doi tineri care declarară că nu știu unde se află fugarul. Atunci li se legară ochii și se traseră focuri în aer. Unul din tineri, speriat strigă: Au omorît pe fratele meu! și în spaima sa promise să conducă pe Englesii.

Conduși de dênșul printre trecătorile îngrozitoare ale unei păduri, Englesii după o cursă periculoasă și anevoiase ajunseră la 28 August în țori de diuă la locul dorit. Acesta era un luminiș. Temându-se ca nu cumva fugarul să scape în pădurea vecină lordul Gifford prevesti pe oamenii sei remași în urmă și spre ale lăsa vremea să impresoreze localitatea, el așceptă să vie noaptea bine ascuns spre a opera prinderea. Cu chipul acesta el asistă la jertfa unui bou de către rege, și puțin după aceea zări un deteșament de cavalerie pe înălțimea din fața Kraalului. Era maiorul Marter care comanda un pichet de dragoni. Primind ordinul lordului Gifford, el se apropie din partea opusă și puse mâna pe rege.

Când maiorul Marter se apropia de coliba în care se afla Cetevay o și îl chemă dicându-i să easă afară și să se predea, regele îi răspunde:

— Nu, vino la mine d-ta însuși!

Însă Marter fu neînduplecat; regele se târi pe brânci afară din coliba sa și ridicându-se în picioare se află în mijlocul dragonilor.

Unul din soldați voind se pună mâna pe dênșul, el îi făcu un semn disprețuitoriu cu mâna, se dădu înapoi și dișe:

— Soldat alb nu me atinge!

El ceru apoi să fie împușcat.

Regele purta o învălitoare roșie adusă la pept cum purtau Românii togele lor. S'a oprit în loc și a

privit multă vreme locul capitalei sale distrusă. De aici încolo privirea sa a luat o expresiune oare cum măreață uitându-se la soldații adunați în cerc în giurul său.

În momentul prinderii sale a cerut să i se spună ce rang are oficerul care comandă trupa ce a pus mâna pe dânsul. El a tratat cu dispreț contingentul indigen din trupa engleză.

Cetevayo, prea ostentat spre a merge călare sau pe jos, a fost transportat în lagăr într-o trăsură de ambulanță.

Nici nu poate să-și facă cineva idee despre entuziasmul ce a provocat la Cap scirea despre prinderea regelui Zulilor, la care nu se mai aștepta nimeni.

* (Invitare). Despărțământul cerc. (Cluj) al asociațiunii rom. transilv. pentru literatura și cultura poporului rom. în 12 octob. st. n. a. c. se va ține adunarea generală anuală în Franța lângă Mociu, la care sursorii invitați cu toată onoarea p. t. domnii membrii din acest despărțământ cum și pre toți amicii culturii și propășirii poporului român. — Cluj 25 Septembrie n. 1879.

Dr. Gregoriu Silasi, Basiliu S. Podoba, direct. despărțam. actuari despărțam.

* (Societatea de lectură „Petru Maior”) a tinerimei române din Budapesta a ținut ședința generală ordinară de constituire, convocată de comisiunea supraveghitoare la 9.21 Septembrie a. c. în care ședința s'a constituit pre anul școlastic 1870/80, alegând comitetul următoriu:

Președ. Magn. domnul Georgiu Serbu adv. și deputat dietal. V. pres. Absolon Todea drd în drepturi, Secr. Nestor Oprean, jurist, Notariu Traean Bârzău tehnic, și Octaviu Bonfiniu asc. de fil. Cass. Emiliu Bardosși jurist, Contr. Dimitriu Pop jurist, Bibl. Georgiu Roșca medicinist.

S'a ales în fine o comisiune pentru primirea casei și bibliotecii dela comisiunea supraveghitoare și predarea în mâinile nou aleșilor funcționari.

Bursa de Viena

din 29 Septembrie n. 1879.

Metalicele 5%	67 90
Împrumutul naț. 5% (argint)	69 15
Împrumutul de stat din 1860	126 30
Acțiuni de bancă	840 —
Acțiuni de credit	268 —
Valuta nouă imperială germană	57 55
London	115 55
Galbin	5 57 1/2
Napoleon d'aur (poli)	9 31 1/2

Economic.

Sibiu, 26 Septembrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.—8.80; Grâu scăreț, fl. 7.10—7.70; Săcară fl. 4.60—5.—; Orz fl. 3.90—4.20; Ovăs fl. 2.30—2.70 Cucuruz fl. 4.60—5.—; Mălai fl. 5.—5.50; Cartofi fl. 1.25—1.55; Semănță de cânepă fl. 9.50—10; Mazere fl. 6.—6.50; Linte fl. 10.—10.50; Fasole fl. 6.50—7 pro 50 chilo: Făină de pâine fl. 5.50; Slănină fl. 30—35; Unsoare depore fl. 24.50—25; Său brut pro 50 chilo fl. 16.50; Său deluminări fl. 22.50—23; Luminări desău 50 chilo fl. 28—28.50; Săpun fl. 20—20.50; Fân 60 chilo fl. 0.70—0.75; Cânepă pro 50 chilo fl. 16—18 Lemne vârtose de foc pro metru cubic fl. 3.— Spirit pro grad 50—60 cr. pro chilo: carne de vită 40—42 cr.; Carne de vițel 32—40 cr. carne de porc 35—38 cr.; carne de berbec 26—28 cr.; ouă 10 de 20 cr.

Arad, 20 Septembrie n. Pro hectolitru: grâu bănașan fl. 10.25—11.20; grâu arădan fl. 11—11.10; grâu de Tisa fl. 10.80—11.20; săcară fl. 7.10; orz fl. 6.50—6.70; ovăs fl. 5.50; cucuruz fl. 5.30—5.60; spirit en gros fl. 30.50—30.75 fără vas en detail fl. 31.50 și 34 fl. cu vas cu tot per 100 litre %. In țerg s'a aflat marfă multă și prețurile totuși au fost scumpe. Trecerea mărfii a fost îmbucurătoare.

Nr. 136.

1—3

CONCURS.

Încuviințându-se prin rezoluțiunea cu Nr. cons. 2080 B. din 11 Sept. a. c.

cererea parohului din Șura-mare de-a i se da un capelan din cauza nepuțințelor dovedite, prin această se publică pentru acel post de capelan concurs cu termenul până la 15 Octombrie st. v. a. c.

Doritorii de-a concura la acest post, cu care e împreunat venitul jumătate din parohie în sumă de 215 fl. vor avea ași așterne suplicele lor instruite conform prescriptelor „statut. organic” și a „dispozițiunilor proviso-ric” sinodale din a. 1877 la subseminatul oficiu ppresbiteral până la termenul sus arătat.

Sibiu, 15 Septembrie, 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial gr. or. din Șura-mare.

Moise Lazar m. p., adm. ppresbiteral

Nr. 181.

1—3

CONCURS.

Conform ordinului consistorial din 4 Noemvrie 1878 Nr. 2779 Scol. pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala poporală gr. or. din Șelimbăr ppresbiteratul Sibiuului al II, se deschide concurs cu termenul până la 30 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele sânt:

1. Salariu anual 50 fl. v. a. care l' primesce învățătoriu în rate trimestrale, pe lângă cuitanță timbrată din cassa alodială.
2. Dela 47 familii câte 60 cr. v. a. și 11 veduve a 30 cr. v. a.
3. Dela fie-care copil de școală câte 20 cr. v. a.
4. Cuartir în edificiul școalei, lemne de încălzit pentru sine și pentru școală.
5. Grădina școalei jumătate folosibilă pentru învățătoriu, eară ceea-laltă parte pentru pomărit.

Dela concurenți se cere, ca să poarte și oficiul de cântăreț, și să aibă cursul pedagogic și testimoniu de calificățiune, suplicele instruite cu documentele recerute sânta se adresa la oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiuului al II.

Din ședința comitetului parochial Șelimbăr în 12 August, 1879.

Ioan Cinte, m. p., paroch gr. or.

Nr. 114.

1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. din Feldioara sēcuiască protopresbiteratul Turdei inferioare se publică concurs până la 14 Octombrie st. v. a. c. în care și va fi și alegerea.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. 100 fl. v. a. dela popor prin repartitiie, care sută de floreni o va ridica dela epitropia parochială în trei rânduri și adică: o a treia parte la o lună după ce a început învățământul cu pruncii, o a treia parte în 2 Februarie 1880 și restul numai decăt după ce a depus examenul cu pruncii (în 23 Aprilie 1880).
2. Cuartir natural în edificiul școalei.

De va primi și cantoralul, va avea salariul anual cantoral circiter 30 feldere (a 16 cupe) cucuruz în grăunțe, o grădină de legumi și din venitele stolare după usul de până acum terțialitatea.

Doritorii de-a ocupa aceste posturi sau și numai cel de învățătoriu, au de-ași așterne suplicele lor instruite în sensul prescrișelor „statutului organic” până la termenul de mai sus oficiului ppresbiteral în Agîrbiciu p. u. Gyéres.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Simion Pop Moldovan m. p., protopresbiter.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățătoriu la școala capitală normală gr. or. din Sas-Sebeș, se deschide concurs cu termenul până în 30 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt 300 fl. v. a. eară după doi ani 350 fl. v. a.

Doritorii de-a ocupa acest post au ași adresa suplicele dlui protopresbiter Ioan Tipeiu în Sas-Sebeș, instruite în sensul „statutului organic” să fie absolvat cel puțin 6 clase gimnasiale, să fie în stare a ține strana, și fiind ostaș se documenteze că e liber de serviciul activ.

Sas-Sebes în 4 Septembrie 1879.

1—3

Comitetul parochial.

Nr. 48 1878.

1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu și capelan ambele combinate în comuna Vaideiu, protopresbiteratul Orăștiei, prin aceasta se escrie concurs cu termenul până la 1 Octombrie a. c.

Emolumentele sânt:

1. 220 fl. v. a. salariu din venitele alodiale;
2. Cuartir liber, cu grădină de legumi lângă școală în estensiune de 553 org. □ patru orgii lemne de foc aduse în locuință.
3. 1/3 parte din toate venitele parohiei gr. or. Vaideiu classa a II-a cari din urmă compute fac 200 fl. val. austr.

Doritorii de-a ocupa acest post au ași adresa concursele lor bine instruite la oficiul protopresbiter al Orăștiei, dovedind că sânt teologi absolunți, că au depus examenul de calificățiune, că posed calificățiunea prescrișă prin „stat. org.”, în fine că sânt juni necăsătoriți.

Vaideiu în 1879 Septembrie 14/26.

Comitetul parochial în conțelegere cu protopresbiterul.

Ioan Basarab m. p.,

1—3

paroch greco. orient., președinte.

Nr. 236.

2—3

CONCURS.

Devenind vacant postul învățătoresc dela școala confesională rom. gr. or. din comuna Rucăr ppresbiteratul tractului I al Făgărașului prin aceasta se escrie concurs până la 30 Septembrie a. c. st. v. în care și se va ține și alegerea.

Emolumentele sânt:

1. Salariul anual satorit e 120 fl. v. a., din care 60 fl. prin repartitiie dela părinții pruncilor; ear 60 fl. din alodiul comunal.
2. Cuartir natural și 3 stângini de lemne pentru încălzitul casei și al școalei.

Doritorii de-a ocupa postul acesta trebuie să fie clerici, ori pedagogi absolunți și se aibă atestat de calificățiune; cei cu pracsă, și cântăreți bisericesci vor fi preferiți, suplicele instruite în sensul „statutului organic” și al „dispozițiunilor sinodale din a. 1873” vor avea ale așterne subscrisului oficiu protopresbiteral, până la termenul sus arătat.

Făgăraș, 8/20 Septembrie, 1879.

Cu înțelegerea comitetului parochial și comunal.

Petru Popescu m. p., protopresbiter.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățătorescă la școala gr. or. română de fetețe din Câmpeni se escrie următoarele condițiuni:

Concurente au să producă:

1. Atestat că au absolvat cursul de preparandie.
2. Că sânt de confesiunea gr. or. și naționalitatea română.
3. Testimoniu de moralitate, și eventual despre serviciul de păuă aci.
4. Se arete că au cunoscință de economie și că pot instrua în lucruri de mână.

Emolumentele sânt:

1. Salariu anual de 400 fl. v. a. ce se solvesce în rate lunare anticipative din cassa eforiei.
2. În anul prim cuartir în localitatea edificiului de școală.

Doritoarele de-a ocupa acest post au ași îndrepta suplicele lor instruite cu documentele recerute cel mult până în 30 Septembrie a. c. când va fi și alegerea președintelui eforiei școalelor rom. gr. or. din Câmpeni.

Dela eforia școalelor gr. or. române din Câmpeni.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Câmpeni în 24 August 1879.

Gerasim Candrea m. p., președinte.

Iuliu Hochmann m. p., notariu.

3—3

Nr. 181,

2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. din Certeșul de sus protopresbiteratul Gioagiului I se deschide concurs cu termenul până la 16 Octombrie st. v. a. c.

Emolumentele sânt:

Salariu anual 150 fl. v. a. cuartir în localitatea școalei, și lemne pentru încălzit de ajuns.

Doritorii de-a ocupa acest post vor trimite suplicele lor instruite în sensul „stat. org.” și a dispozițiunilor provisorie sinodale din 1873” la subscrisul până la termenul sus arătat.

Hondol, 19 Sept. 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial

Vasilie Pipoș m. p., protopresbiter.

Publicațiune.

În 14 (2) Octombrie a. c. la 10 oare se va esarenda prin licitațiune în cancelaria pretorială, strada Trandafirului (Rosenanger) Nr. 19, dreptul de morărit și cărcumărit al comunei Mohu pe 6 ani dela 1 Ianuarie 1880, și adică:

1. Moara cu prețul de esclamară de 1200 fl.
2. Cărciuma cu prețul de esclamară de 800 fl. cu care ocașiune este a se depune un vadiu de 10%.

Condițiunile se pot mai de-aprope vedé în cancelaria comunală și la acest oficiu.

Oficiul central pretorial.

[47] 1—3

Fleischer m. p.

[45]

Se primesc

1—3

doi tineri bine crescuți, cu cel mai puțin patru clase elementare, ca

învățăcei de neguțătorie

la

Bucur Popoviciu în Hațeg.

Pentru timpul de toamnă și de iarnă se află provisiune de un sortiment de cele mai noue

pelării de doamne și de copii de sortă fină și eftină.

Sibiu 30 Septembrie 1879.

I. Wegmuth,

1—2 [46]

Strada Cisnădiei Nr. 25 etagiul I.